

heeft en weggaat, naziet. Zooals wij als vanzelf doen als het luieren voorbij is en we weer onze gewone bewegingen maken.

Bij het grijpen van het kind is het eigenaardig, dat het kind eerst alleen vasthoudt, wat in het handje komt. Dat er dan een tijd komt, dat 't alles naar den mond brengt, wat het toevallig in het handje gekregen heeft. Dat het dit al veel eerder doet, dan dat het met de hand iets wil pakken, bijvoorbeeld de rammelaar die in de wieg hangt.

Of eigenlijk is het ook niet zóo verwonderlijk. De groote bezigheid van het kind in de eerste tijd is toch het zuigen. Het kind zuigt om voedsel tot zich te nemen, maar het zuigt dan ook verder op alles wat aan de mond komt. Niet zoozeer omdat 't denkt dan voedsel te krijgen. Want ook al zuigt het alleen maar op zijn vingertjes of op een punt van het laken, dan is het heelemaal niet teleurgesteld, maar kijkt het al vergenoegd, omdat 't het betasten als zoodanig met de mond en de lippen al prettig vindt. Het is ook gebleken, dat het tastgevoel om den mond en om de lippen buitengewoon goed ontwikkeld is, dat het kind met de mond en de lippen veel fijner voelt dan met de vingers. Zoo is het te begrijpen, dat het kind, dat in zich heeft de drang om de wereld te verken-

nen, zoodra het maar eenige beheersching heeft over zijn bewegingen en de heel eenvoudige beweging van het buigen van de armen uit zichzelf kan maken, de voorwerpen, die het in zijn hand krijgt naar den mond brengt. Want mond en lippen zijn dan al zoo fijn ontwikkeld, dat ze goed het voorwerp kunnen betasten, terwijl de hand- en vingerbewegingen nog niet zoo ver gevorderd zijn, dat het kind met de vingers het voorwerp af kan tasten.

Pas als het kind ouder geworden is en ook de vinger- en handbewegingen in zijn macht heeft, brengt het niet alles zonder meer naar den mond, maar gaat het ook met de hand grijpen en de voorwerpen betasten.

Deze heele ontwikkeling van het doelloos staren en slapliggen der handjes tot het zelf rondkijken en het zelf grijpen en betasten met de handen speelt zich af in de eerste zes maanden. In een half jaar tijds heeft het kind zich het gebruik verworven van de instrumenten, waarmee het nu kan beginnen de wereld verder te verkennen. Het zal nu steeds weer bij het spel zich daarin oefenen en verder komen in de kennis van de voorwerpen om zich heen en van de afmetingen in de kamer.

C. J. VAN DER HORST—OOSTERHUIS.

'S AVONDS.

's Avonds als de sterren branden,
is de hemel meer nabij,
Weet ik beter hoe Uw handen,
teer zich breiden over mij.
Voel ik dieper, dat mijn daden
onvolkomen zijn en klein.
Schijnen schooner mij de paden,
die den weg ten hemel zijn.

's Avonds wordt mijn denken zuiver,
als het dagekleed verglijdt.
's Avonds is het dat ik huiver
om mijn eigen nietigheid.
En dan bid ik tot U, Vader,
met een dieper innigheid,
Want de avond brengt mij nader
U, Die vaak zoo verre zijt.

ADA J.